

NOVI TEKST 2.3.2015.
12:23

MINISTARSTVO POMORSTVA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

N a c r t

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADNOM
VREMENU, OBVEZNIM ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA I UREĐAJIMA ZA
BILJEŽENJE U CESTOVNOM PRIJEVOZU
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, veljača 2015. godine

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O RADNOM VREMENU, OBVEZNIM ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA I UREĐAJIMA ZA BILJEŽENJE U CESTOVNOM PRIJEVOZU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 85/2010 - pročišćeni tekst i 5/2014 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (»Narodne novine«, broj 75/2013) sadrži odredbe o radnom vremenu i obveznim odmorima mobilnih radnika i vozača u cestovnom prijevozu, vremenu vožnje, stankama i razdobljima odmora vozača koji obavljaju cestovni prijevoz tereta i putnika, uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (tahografi), uvjetima i postupcima kontrole, nadležnostima tijela i njihovim ovlastima, službenim evidencijama, te prekršajne odredbe.

Zakonom koji je na snazi određuju se i uvjeti koje moraju ispunjavati pravne ili fizičke osobe za ishodenje dozvole za obavljanje provjere i pregleda, ugradnje i ispitivanja te popravak i demontažu tahografa, kao i postupak odabira pravne osobe koja je dobila javnu ovlast izdavanja kartica, a to je Agencija za komercijalnu djelatnost d.o.o.

Ujedno Zakonom, u vrijeme kada je donesen, postignuto je poboljšanje uvjeta rada vozača i drugih mobilnih radnika koji obavljaju cestovni prijevoz tereta i putnika te je uvedena kontrola njihovog rada, radi sigurnosti u cestovnom prometu kroz korištenje analognih i digitalnih tahografa u tijeku upravljanja motornim vozilom i rada vozača.

U važećem Zakonu propisano je da nova vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 2009., čija je najveća dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t te autobusi konstruirani ili trajno prilagođeni za prijevoz više od devet putnika, uključujući i vozača, moraju imati ugrađen tahograf u skladu s prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85.

Neovisno o ovakvoj zakonskoj odredbi, utvrđeno je da su prijevoznici tijekom proteklih godina uvozili veliki broj starih vozila, koja su bila registrirana u državama članicama EU prije 1. svibnja 2006. i kao takva nisu trebala imati ugrađen digitalni tahograf. Stoga je bilo nužno ovaj problem riješiti predloženom izmjenom Zakona na način da sva vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon stupanja na snagu ovoga Zakona moraju imati ugrađen digitalni tahograf, a vozila koja su bila registrirana prije 1. svibnja 2006. bez obzira na državu registracije vozila, mogu imati ugrađen analogni tahograf. Predlaganjem ovakve izmjene Zakona, zaštitili bi se prijevoznici i omogućilo bi se daljnje obavljanje djelatnosti vozilima s ugrađenim analognim tahografom bez dodatnih troškova.

Zakon o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu potrebno je izmijeniti i dopuniti radi daljnjeg usklađivanja zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije.

Prijedlogom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu pojedine odredbe važećeg Zakona, usklađuju se s odredbama Uredbe (EZ) 561/2006, Uredbe (EU) br. 165/2014 i Direktive 2002/15/EZ.

Donošenjem ovoga Zakona otklonit će se u pojedinim odredbama sada važećeg Zakona nomotehničke pogreške.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Zakonom

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu i obveznim odmorima mobilnih radnika, te uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu, uređuju se sljedeća osnovna pitanja:

- Opće odredbe – instrumenti usklađivanja
- Radno vrijeme – stanke mobilnih radnika
- Prekršajne odredbe

c) Posljedice koje će proisteći donošenjem ovoga Zakona

Donošenjem ovoga Zakona postiže se puna harmonizacija s pravnom stečevinom Europske unije u području socijalnih uvjeta, osobito zaštita mobilnih radnika u cestovnom prijevozu, na način da se jasno utvrđuju pravila o radnom vremenu, stankama te trajanju radnog tjedna.

Predloženim Zakonom uređuju se i prekršajne odredbe sukladno odredbama Uredbe (EZ) br. 561/2006 i Uredbe (EU) br. 165/2014.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 206. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine, broj 81/2013) predlaže se donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu po hitnom postupku budući da se isti Zakon donosi radi usklađivanja hrvatskog zakonodavstva s pravnom stečevinom Europske unije.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
RADNOM VREMENU, OBVEZNIM ODMORIMA MOBILNIH RADNIKA I
UREĐAJIMA ZA BILJEŽENJE U CESTOVNOM PRIJEVOZU**

Članak 1.

U Zakonu o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu (»Narodne novine«, broj 75/2013) u članku 2. podstavci 3., 4., 5. i 6. mijenjaju se i glase:

» – Direktiva Komisije 2009/4/EZ od 23. siječnja 2009. o protumjerama za sprječavanje i otkrivanje neovlaštenog rukovanja zapisnicima tahografa te o izmjeni Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85 o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na djelatnosti cestovnog prijevoza i o stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 88/599/EEZ (SL L 21/39, 24.1.2009.),

– Direktiva Komisije 2009/5/EZ od 30. siječnja 2009. o izmjeni Priloga III. Direktivi 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85 o socijalnom zakonodavstvu koje se odnosi na aktivnosti cestovnog prometa (SL L 29/45, 31.1.2009.),

– Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet i o izmjeni uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98 te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3820/85, (SL L 102, 11.4.2006.),

– Uredba (EU) br. 165/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. veljače 2014. o tahografima u cestovnom prometu, stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 o tahografu u cestovnom prometu i izmjeni Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju određenog socijalnog zakonodavstva koje se odnosi na cestovni promet (SL L 60, 28.2.2014.).«.

Članak 2.

U članku 3. stavak 3. mijenja se i glasi:

»(3) Vozila čija je najveća dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t i autobusi konstruirani ili trajno prilagođeni za prijevoz više od devet putnika uključujući i vozača, a koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, moraju imati ugrađen tahograf u skladu s Uredbom (EU) br. 165/2014, osim vozila koja su prvi puta registrirana prije 1. svibnja 2006. godine.«.

Članak 3.

U članku 4. stavku 1. točki 2. podstavak 1. mijenja se i glasi:

» – lokacija sjedišta tvrtke kao i lokacija podružnice tvrtke, za koju osoba koja obavlja mobilnu aktivnost cestovnog prijevoza radi,«.

Iza točke 10. dodaje se točka 11. koja glasi:

»11. „tjedan,, je vremensko razdoblje između ponedjeljka od 00.00 sati i nedjelje do 24.00 sata.«.

Članak 4.

Naziv glave II. mijenja se i glasi: »RADNO VRIJEME I STANKE«.

Članak 5.

U članku 5. stavku 4. brojka: »2.« zamjenjuje se brojkom: »3.«.

Članak 6.

U članku 6. stavku 1. iza riječi »stanku« dodaju se riječi: » tijekom koje ne mogu upravljati vozilom ili obavljati druge poslove te koja se koristi isključivo za odmor,«.

Članak 7.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Iznimno od odredbi članaka 5. i 7. ovoga Zakona, u linijskom prijevozu putnika do 50 km, ako za to postoji potreba iz objektivnih, tehničkih ili razloga koji se odnose na organizaciju rada, na puno tjedno radno vrijeme i noćni rad mobilnih radnika, mogu se primjenjivati odredbe zakona kojim se uređuju radni odnosi ili kolektivni ugovor, pod uvjetom da postoji dogovor predstavnika poslodavaca i radnika.«.

Iza stavka 2. dodaju se stavci 3. i 4. koji glase:

»(3) Iznimke koje su propisane za prijevoz vozilima iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006, primjenjuju se u cijelosti.

(4) Na vozače vozila koja su izuzeta u članku 13. stavku 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006, primjenjuje se zakon kojim se uređuju radni odnosi.«.

Članak 8.

Članak 10. mijenja se i glasi:

»(1) Kada vozač upravlja vozilom koje je opremljeno analognim tahografom, na zahtjev ovlaštene osobe mora predložiti isprave sukladno članku 36. stavku 1. Uredbe (EU) br. 165/2014.

(2) Kada vozač upravlja vozilom koje je opremljeno digitalnim tahografom, na zahtjev ovlaštene osobe mora predložiti isprave sukladno članku 36. stavku 2. Uredbe (EU) br. 165/2014.«.

Članak 9.

U članku 12. stavak 8. mijenja se i glasi:

»(8) Radionica je dužna podnijeti zahtjev za izdavanje nove dozvole najmanje 60 dana prije isteka važenja dozvole.«.

Članak 10.

U članku 13. stavku 1. riječi: » prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85« zamjenjuju se riječima: » Uredbom (EU) br. 165/2014.«.

Članak 11.

U članku 33. stavku 5. riječi: »stavka 4.« zamjenjuju se riječima: » stavka 3.«.

U podstavku 1. riječi: » Prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85.« zamjenjuju se riječima:»Uredbom (EU) br. 165/2014«.

U stavku 7. riječi: » Uredbi (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85.« zamjenjuju se riječima: »Uredbi (EZ) br. 561/2006 i Uredbi (EU) br. 165/2014.«.

Članak 12.

U članku 35. stavku 1. riječi: »Uredbe Vijeća (EEZ) br.3821/85« zamjenjuju se riječima:»Uredbom (EU) br. 165/2014«.

U stavku 2. riječi: » Priloga III. Direktive EZ 2009/5« zamjenjuju se riječima:»Priloga Direktive Komisije 2009/5/EZ, kojime se mijenja Prilog III Direktive 2006/22/EZ«.

Članak 13.

U članku 36. iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

»(6) Nadležna tijela za inspekcijski nadzor iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona će zajedno s nadležnim tijelima država članica Europske unije na temelju smjernica Europska komisije o najboljoj praksi provedbe, koje se objavljuju u dvogodišnjem izvješću Komisije, izrađivati zajedničke programe osposobljavanja osoba koje obavljaju nadzor i kontrolu, omogućiti razmjenu osoba koje obavljaju nadzor i kontrolu unutar država članica Europske unije te će najmanje jedanput godišnje organizirati zajedničke kontrole s predstavnicima nadležnih tijela drugih država članica.«.

Članak 14.

U članku 38. stavku 1. podstavak 1. mijenja se i glasi:

» – ako u vozilima koja sukladno Uredbi (EU) br. 165/2014 ili AETR-u moraju biti opremljena tahografom, nije ugrađen tahograf ili se ne koristi na propisani način (članak 3. stavak 1. Uredbe (EU) br. 165/2014),«.

Podstavak 2. mijenja se i glasi:

– ako u vozilima koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, nije ugrađen tahograf u skladu s Uredbom (EU) br. 165/2014 ili se ne koristi na propisani način (članak 32. stavak 1. Uredbe (EU) br. 165/2014),«.

Podstavak 9. mijenja se i glasi:

» – ako ugradi tahograf koji nije tipno odobren (članak 12. Uredbe (EU) br. 165/2014),«.

Članak 15.

U članku 50. stavku 1. riječi: »članka 15. Uredbe Vijeća (EEZ) br.3821/85« zamjenjuju se riječima: »članka 36. stavka 1. i 2. Uredbe (EU) br. 165/2014«.

Članak 16.

U članku 51. stavku 1. riječi: »članka 15. stavka 8. Uredbe Vijeća (EEZ) br.3821/85« zamjenjuju se riječima: »članka 32. stavka 3. Uredbe (EU) br. 165/2014.«.

Članak 17.

U članku 52. iza podstavka 1. dodaju se podstavci 2. i 3. koji glase:

» – ako ne postupi sukladno odredbi članka 8. stavka 8. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili članka 8. stavka 8. AETR-a,

– ako ne postupi sukladno odredbi članka 12. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili članka 9. AETR-a.«.

Članak 18.

U članku 53. stavku 1. podstavku 2. iza riječi: »stavka 1.« dodaju se riječi: »i 2.«.

Podstavci 4. i 5. mijenjaju se i glase:

» – postupi suprotno odredbi članka 33. Uredbe (EU) br. 165/2014 ili AETR-a,

– postupi suprotno odredbi članka 37. Uredbe (EU) br. 165/2014 ili AETR-a.«.

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim su člankom navedeni nazivi pravnih propisa Europske unije s kojima se usklađuje ovaj Zakon.

Članak 2.

Vozila koja su proizvedena i registrirana u državama Europske unije, morala su sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85, nakon 1. svibnja 2006. god. imati ugrađen digitalni tahograf, a ne više analogni tahograf. Dakle, morala su biti i registrirana s digitalnim tahografom. Međutim, Republika Hrvatska je morala unutar ispunjavanja uvjeta iz poglavlja 14. Prometne politike za ulazak u EU, ispuniti između ostalog i uvjet o implementaciji digitalnog tahografa što je bilo tada propisano u Zakonu o radnom vremenu, obveznim odmorima mobilnih radnika i uređajima za bilježenje u cestovnom prijevozu („Narodne novine“, br. 60/08 i 124/10), na način da sva vozila čija je najveća dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t, te autobusi konstruirani ili trajno prilagođeni za prijevoz više od devet putnika, uključujući i vozača, moraju imati ugrađen tahograf, a takva nova vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 2009., moraju imati ugrađen digitalni tahograf.

U važećem Zakonu u članku 3. stavku 3. propisano je da nova vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 2009., čija je najveća dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t te autobusi konstruirani ili trajno prilagođeni za prijevoz više od devet putnika, uključujući i vozača, moraju imati ugrađen tahograf u skladu s prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85.

No međutim, neovisno o ovakvoj zakonskoj odredbi, utvrđeno je da su prijevoznici tijekom proteklih godina, uvozili veliki broj starih vozila, koja su bila registrirana u državama članicama EU prije 1. svibnja 2006. i kao takva nisu trebala imati ugrađen digitalni tahograf. Stoga je bilo nužno ovaj problem riješiti predloženom izmjenom Zakona na način da sva vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon stupanja na snagu ovoga Zakona moraju imati ugrađen digitalni tahograf, a vozila koja su bila registrirana prije 1. svibnja 2006. bez obzira na državu registracije vozila, mogu imati ugrađen analogni tahograf. Predlaganjem ovakve izmjene Zakona, zaštitili bi se prijevoznici i omogućilo bi se daljnje obavljanje djelatnosti vozilima s ugrađenim analognim tahografom bez dodatnih troškova.

Članak 3.

Ovim člankom izmijenjeno je značenje pojma sjedišta tvrtke kao jednog od mjesta rada mobilnih radnika te je dodan u članak 4. važećeg Zakona, novi pojam „tjedan“ i njegovo značenje u smislu ovoga Zakona.

Članak 4.

Ovim člankom izmijenjen je naziv glave II Zakona.

Članak 5.

U ovom članku izvršeno je nomotehničko uređivanje teksta.

Članak 6.

U članku je uređeno pitanje stanke u kojoj vozači ne mogu upravljati vozilom ili obavljati druge poslove te je naglašeno da se ona koristi za odmor.

Članak 7.

Ovim člankom implementira se na odgovarajući način odredba članka 8. stavka 1. Direktive 2002/15/EZ, kojom se daje mogućnost da države članice EU mogu iz objektivnih, tehničkih razloga ili razloga koji se odnose na organizaciju rada propisati iznimku u pogledu tjednog radnog vremena i noćnog rada.

Ova odstupanja moguće je usvojiti kolektivnim ugovorima, sporazumima između socijalnih partnera, zakonima ili drugim propisima.

Ovom izmjenom predlaže se iznimka za linijski prijevoz putnika na linijama do 50 kilometara, na način da se ako za to postoji potreba iz objektivnih, tehničkih ili razloga koji se odnose na organizaciju rada, može primjenjivati zakon kojim se uređuju radi odnosi ili kolektivni ugovori.

Ujedno se novim stavkom 3. određuje da se iznimke u pogledu vremena vožnje, stanke i razdoblja odmora u svezi obavljanja prijevoza vozilima iz članka 13. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća, primjenjuju u cijelosti.

Stavkom 4. određuje se da se na vozače vozila koja su navedena u članku 13. stavku 1. Uredbe u pogledu odredbi o radu, primjenjuje zakon kojim se uređuju radni odnosi.

Članak 8.

Ovim člankom se propisuje dokumentacija koju je vozač dužan predložiti ovlaštenoj osobi, na njen zahtjev, prilikom obavljanja nadzora odnosno provjere provedbe propisa.

Članak 9.

Ovim člankom se uređuje pitanje izdavanja nove dozvole za rad radionice nakon isteka roka od pet godina na koji se izdaje dozvola.

Članak 10., 11. i 12.

S obzirom da je donesena nova Uredba (EU) br. 165/2014., kojom je stavljena van snage Uredba Vijeća (EEZ) br.3821/85, ovim člankom izvršena je izmjena naziva Uredbe. Ujedno je u članku 10. izvršena nomotehnička uskladba.

Članak 13.

Ovim člankom dopunjuje se članak 36. važećeg Zakona s obzirom na obvezu koja proizlazi iz članka 11. stavka 2. Direktive 2006/22/EZ i Uredbe (EU) br. 165/2014, na način da će nadležna tijela za inspekcijski nadzor iz ovoga Zakona zajedno sa ostalim nadležnim tijelima za nadzor država članica Europske unije izrađivati zajedničke programe osposobljavanja osoba koje obavljaju nadzor i kontrolu na temelju smjernica Europska komisije o najboljoj praksi provedbe koje se objavljuju u dvogodišnjem izvješću Komisije, omogućiti razmjenu osoba koje obavljaju nadzor i kontrolu unutar država članica Europske unije, te će najmanje jedanput godišnje organizirati zajedničke kontrole s predstavnicima nadležnih tijela drugih država članica, a sve u cilju provedbe ujednačenog nadzora i kontrole.

Članak 14.

S obzirom da je donesena nova Uredba (EU) br. 165/2014., kojom je stavljena van snage Uredba Vijeća (EEZ) br.3821/85, ovim člankom izmijenjen je naziv Uredbe te je sukladno toj Uredbi izmijenjena i odgovarajuća numeracija članaka.

Članak 15. i 16.

S obzirom da je donesena nova Uredba (EU) br. 165/2014., kojom je stavljena van snage Uredba Vijeća (EEZ) br. 3821/85, ovim člankom izmijenjen je naziv Uredbe te je sukladno toj Uredbi izmijenjena i odgovarajuća numeracija članaka.

Članak 17.

Ovim člankom dopunjuje se članak 52. važećeg Zakona s novim prekršajnim odredbama.

Članak 18.

Za izmjenu ovoga članka vrijedi obrazloženje kao za članke 15. i 16.

Članak 19.

Ovim člankom određuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

**TEKST ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO
DOPUNJUJU**

Članak 2.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

- Direktiva 2002/15 EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2002. o organizaciji radnog vremena osoba koje obavljaju djelatnost mobilnog cestovnog prijevoza (SL L80, 23.3.2002.),
- Direktiva 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i br. 3821/85 o socijalnim propisima vezanim uz djelatnost cestovnog prijevoza, te kojom se ukida Direktiva Vijeća 88/599/EEZ (SL L102, 11. 4. 2006.),
- Direktiva 2009/4/EZ od 23. siječnja 2009. o protumjerama sprečavanja i otkrivanja manipulacije zapisima tahografa, kojom se mijenja Direktiva 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i 3821/85 koje se tiču socijalnih propisa vezanih uz djelatnost cestovnog prijevoza, te kojom se ukida Direktiva 88599/EEZ (SL L 21/39, 24. 1. 2009.),
- Direktiva 2009/5/EZ od 30. siječnja 2009. kojom se mijenja Prilog III Direktive 2006/22/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o minimalnim uvjetima za provedbu uredbi Vijeća (EEZ) br. 3820/85 i 3821/85 koje se tiču socijalnih propisa vezanih uz djelatnost cestovnog prijevoza (SL L 29/45, 31. 1. 2009.),
- Uredba (EZ) 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o usklađivanju određenih socijalnih propisa vezanih uz cestovni prijevoz, a kojom se mijenjaju uredbe Komisije (EEZ) br. 3821/85 i (EZ) br. 2135/98, te kojom se ukida Uredba Vijeća (EEZ) br. 3820/85 (SL L 102/1, 11. 4. 2006.),
- Uredba Vijeća (EEZ) br. 3821/85 od 20. prosinca 1985. o tahografu u cestovnom prometu (OJ L 370, 31. 12. 1985.).

Primjena Zakona

Članak 3.

- (1) Ovaj se Zakon primjenjuje na mobilne radnike koji sudjeluju u aktivnostima cestovnog prijevoza, vozače, kao i na samozaposlene vozače.
- (2) Ovaj se Zakon primjenjuje na vozače vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.5 t, kao i na vozače vozila čija je dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t te na autobuse konstruirane ili trajno prilagođene za prijevoz više od devet putnika, uključujući i vozača.
- (3) Nova vozila koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 2009., čija je najveća dopuštena masa s priključnim vozilom veća od 3.5 t te autobusi konstruirani ili trajno prilagođeni za prijevoz više od devet putnika, uključujući i vozača, moraju imati ugrađen tahograf u skladu s prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85.

Značenje pojmova

Članak 4.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. »AETR« je Europski sporazum o radu posade na vozilima koja obavljaju međunarodni cestovni prijevoz, sklopljen u Ženevi 1. srpnja 1970.,

2. »mjesto rada« je:

– sjedište tvrtke kao i sjedišta podružnica tvrtke, kod koje je osoba koja obavlja mobilne aktivnosti u cestovnom prijevozu zaposlena,

vozilo, koje mobilni radnici koriste pri obavljanju svojih aktivnosti u cestovnom prijevozu,

– sva ostala mjesta u kojima se obavljaju aktivnosti vezane uz prijevoz,

3. »mobilni radnik« je svaki radnik koji čini dio prijevoznog osoblja zaposlen u tvrtki koja obavlja cestovni prijevoz putnika ili tereta kao javni prijevoz ili prijevoz za vlastite potrebe, uključujući vježbenike i naučnike glede odredaba koje se odnose na odmore mobilnih radnika,

4. »nekomercijalni prijevoz« označava prijevoz koji se ne smije obavljati s namjerom ostvarivanja dobiti,

5. »noćni rad« je rad koji se obavlja tijekom noćnog vremena, odnosno rad koji se obavlja u razdoblju između 00.00 i 5.00 sati,

6. »osoba koja obavlja mobilne aktivnosti u cestovnom prijevozu« je mobilni radnik i samozaposleni vozač,

7. »potvrda o aktivnostima vozača« je potvrda koju izdaje pravna ili fizička osoba – obrtnik vozaču za razdoblje dok vozač nije upravljao vozilom (bolovanje, godišnji odmor, ostali izostanci i dr.) ili je upravljao vozilom koje je izuzeto od primjene ovoga Zakona,

8. »radno vrijeme« je vrijeme od početka do završetka rada tijekom kojeg se mobilni radnik nalazi na svom radnom mjestu, na raspolaganju poslodavcu te obavlja svoje poslove. U radno se vrijeme ubraja:

a) Vrijeme provedeno u svim aktivnostima u cestovnom prijevozu, osobito:

– vožnja,

– utovar i istovar,

– pomoć putnicima pri ulasku i izlasku iz vozila,

– čišćenje i tehničko održavanje,

– svi ostali poslovi čija je svrha osiguravanje sigurnosti vozila, njegova tereta i putnika ili ispunjavanje zakonskih obveza koje su vezane uz vožnju koja je u tijeku, uključujući i nadzor

utovara i istovara, administrativnih formalnosti s policijom, carinom, inspeksijskim službama i dr.,

b) Vrijeme tijekom kojeg mobilni radnik ne može slobodno raspolagati svojim vremenom te mora biti na svom radnom mjestu, spreman poduzeti svoje uobičajene poslove, pri čemu su neki poslovi vezani uz dežurstva, posebno tijekom vremena čekanja na utovar ili istovar, kada vrijeme trajanja nije unaprijed poznato prije polaska ili prije početka trajanja dotičnog razdoblja,

c) U slučaju samozaposlenih vozača, na vrijeme od početka do kraja rada primjenjuje se ista definicija, tijekom kojega se samozaposleni vozač nalazi na svom radnom mjestu, na raspolaganju strankama i obavljajući svoje zadaće ili aktivnosti osim općih administrativnih poslova koji nisu izravno vezani uz određenu vožnju koja je u tijeku,

9. »razdoblja raspoloživosti« su razdoblja koja se isključuju iz radnog vremena, a znače:

a) Razdoblja tijekom kojih mobilni radnik ne mora ostati na svom radnom mjestu, ali mora biti na raspolaganju za sve pozive kako bi počeo ili nastavio voziti ili obavljati druge poslove, a koja ne uključuju razdoblja stanke i odmora. Razdoblja raspoloživosti uključuju posebno razdoblja tijekom kojih mobilni radnik prati vozilo koje se prevozi trajektom ili vlakom te razdoblja čekanja na graničnim prijelazima ili zbog zabrane prometovanja. Razdoblja i njihovo predviđeno trajanje moraju mobilnom radniku biti poznati unaprijed, odnosno prije polaska ili neposredno prije stvarnog početka utvrđenog razdoblja, ili pod općim uvjetima dogovorenim između socijalnih partnera i/ili u skladu s uvjetima propisanim nacionalnim zakonodavstvom,

b) Za mobilne radnike koji voze u timu, vrijeme koje provedu sjedeći pokraj vozača ili na ležaju dok je vozilo u kretanju,

10. »samozaposleni vozač« je fizička osoba – obrtnik čija je djelatnost javni cestovni prijevoz putnika ili tereta, koji posjeduje licenciju za obavljanje te djelatnosti, koji radi sam za sebe i koji nije vezan ugovorom o radu ili drugim oblikom radnog odnosa, koji je slobodan organizirati radne aktivnosti, čiji prihod izravno ovisi o zaradi i koji ima slobodu, samostalno ili suradnjom između samozaposlenih vozača, stupati u poslovne odnose s više klijenata.

II. RADNO VRIJEME I OBVEZNI ODMOR MOBILNIH RADNIKA

Raspored radnog vremena

Članak 5.

(1) Puno tjedno radno vrijeme mobilnih radnika je 48 sati.

(2) Maksimalno tjedno radno vrijeme može se produljiti do 60 sati, samo ako prosjek od 48 sati nije prekoračen unutar razdoblja od četiri mjeseca.

(3) Ako mobilni radnik obavlja poslove za različite poslodavce, radno vrijeme predstavlja zbroj radnih sati kod svih poslodavaca. Poslodavac je dužan od mobilnog radnika koji radi kod više poslodavaca pisanim putem zatražiti evidenciju ili izračun radnog vremena koje je mobilni radnik obavio za drugog poslodavca.

(4) Mobilni radnik dužan je izračun iz stavka 2. ovoga članka u pisanom obliku dostaviti poslodavcu kod kojega je zaposlen.

Stanka

Članak 6.

(1) Mobilni radnici koji obavljaju mobilnu aktivnost u cestovnom prijevozu moraju najkasnije nakon šest sati neprekidnog rada imati stanku, osim ako AETR sporazum ili Uredba (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća predviđa bolju zaštitu.

(2) Radno vrijeme se prekida stankom koja traje najmanje 30 minuta ako ukupni zbroj do tada obavljenih radnih sati iznosi između šest i devet sati, a stankom od najmanje 45 minuta ako ukupni zbroj radnih sati iznosi više od devet sati.

(3) Stanke iz stavka 2. ovoga članka mogu se raspodijeliti na više razdoblja tijekom radnog vremena, s tim da svaka od njih mora trajati najmanje 15 minuta.

Izuzeća od tjednoga radnog vremena i noćnog rada

Članak 8.

(1) Iz objektivnih ili tehničkih razloga ili razloga koji se odnose na organizaciju rada, mogu se kolektivnim ugovorom utvrditi iznimke od odredbe članka 5. ovoga Zakona, uz uvjet postojanja dogovora između predstavnika poslodavaca i radnika na koje se one odnose, i uz poticanje svih relevantnih oblika socijalnog dijaloga.

(2) Iznimka od odredbe članka 5. ovoga Zakona ne može rezultirati utvrđivanjem referentnog razdoblja duljeg od šest mjeseci, radi izračuna maksimalnoga tjednoga radnog vremena od 48 sati.

Članak 10.

(1) Kada vozač upravlja vozilom koje je opremljeno tahografom u skladu s prilogom I. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 (analogni tahograf), na zahtjev ovlaštenih osoba mora, uz podatke i dokumentaciju sukladno članku 15. stavku 7. točki a. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85, predložiti i potvrdu o aktivnostima vozača za tekući dan i prethodnih 28 dana.

(2) Kada vozač upravlja vozilom koje je opremljeno tahografom u skladu s prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 (digitalni tahograf), na zahtjev ovlaštenih osoba mora, uz podatke i dokumentaciju sukladno članku 15. stavku 7. točki b. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85, predložiti potvrdu o aktivnostima vozača za tekući dan i za prethodnih 28 dana, ako ih posjeduje.

Članak 12.

(1) Radionica je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na temelju dozvole Ministarstva pomorstava, prometa i infrastrukture (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) može obavljati poslove:

- provjere i pregleda tahografa,
- ugradnju i ispitivanje tahografa,
- popravak i demontažu tahografa.

(2) Radionica u okviru poslova iz stavka 1. ovoga članka može: aktivirati, kontrolirati, servisirati, kalibrirati te plombirati tahografe, prenositi podatke s tih uređaja, utvrđivati nemogućnost prijenosa podataka s uređaja, uklanjati i demontirati uređaje te za njih izrađivati identifikacijske oznake.

(3) Poslove iz stavka 1. ovoga članka radionica može obavljati za:

- analogne tahografe,
- digitalne tahografe.

(4) U dozvoli mora biti utvrđeno koje će poslove iz stavka 1. ovoga članka radionica obavljati.

(5) Radionica može obavljati iste poslove za obje vrste tahografa pod uvjetom da za svaku vrstu tahografa ima zasebnu dozvolu.

(6) Dozvola se izdaje na rok od pet godina.

(7) Protiv dozvole žalba nije dopuštena ali može se pokrenuti upravni spor.

(8) Radionica je dužna u roku od 60 dana prije isteka važenja dozvole podnijeti zahtjev za produljenje važenja dozvole.

(9) U slučaju promjene vlasništva radionice, odnosno voditelja ili tehničara iz članka 18. ovoga Zakona, radionica je dužna o tome obavijestiti Ministarstvo u roku od osam dana od dana promjene.

Članak 13.

(1) Iznimno od odredbe članka 12. stavka 5. ovoga Zakona, radionica koja obavlja samo poslove provjere i pregleda tahografa iz članka 12. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona mora obavljati te poslove za analogne i digitalne tahografe u skladu s prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85.

(2) Ministarstvo u dozvoli određuje radionici oznaku dozvole i oznaku plombiranja. Oznake moraju biti postavljene na oglasnoj ploči.

Provjere na cesti

Članak 33.

(1) Provjere na cesti moraju se organizirati na različitim mjestima i u različitim vremenskim razdobljima, pri čemu se moraju obuhvatiti svi pravci cestovne mreže, radi sprečavanja izbjegavanja mjesta provjere.

(2) Pravne osobe koje upravljaju javnim cestama, odnosno koncesionari u suradnji s inspektorima i policijskim službenicima dužni su osigurati:

- da se u dovoljnoj mjeri osiguraju mjesta za provjere na javnim cestama te da se prema potrebi, kao mjesta provjere osiguraju servisne stanice i ostale sigurne lokacije koje mogu funkcionirati kao mjesta provjere.

(3) Provjere na cesti iz stavka 1. ovoga članka moraju se obavljati na nediskriminirajući način, i obuhvaćaju sljedeće:

- dnevno i tjedno vrijeme vožnje, prekide vožnje, dnevno i tjedno vrijeme odmora, podatke za prethodne dane koji se moraju nalaziti u vozilu i/ili podatke pohranjene za isto razdoblje na kartici vozača i/ili u memoriji tahografa, i/ili na ispisima,

- sve slučajeve prekoračenja dopuštene brzine vozila, koji se definiraju kao razdoblja dulja od jedne minute tijekom kojih brzina vozila prelazi 90 km/h za vozila kategorije N3 ili 105 km/h za vozila kategorije M3,

- ako je moguće, trenutačne brzine vozila koje zabilježi tahograf tijekom najviše 24 prethodna sata korištenja vozila,

- provjeru tahografa radi otkrivanja instalacije i/ili korištenja bilo kakvih sredstava namijenjenih uništenju, prikrivanju, manipulaciji ili izmjeni podataka, ili koja su namijenjena ometanju dijela elektroničke razmjene podataka između sastavnih dijelova uređaja za bilježenje, ili koja sprečavaju ili mijenjaju podatke prije šifriranja.

(4) Prilikom provjere na cesti utvrđuje se:

- država registracije vozila,

- država prebivališta vozača,

- država poslovnog nastana tvrtke,

- polazište i odredište vožnje,

- vrsta tahografa (analogni ili digitalni).

(5) Inspektori i policijski službenici moraju imati popis mogućih provjera iz stavka 4. ovoga članka i moraju imati opremu za provjeru koja omogućuje:

- preuzimanje podataka s jedinice u vozilu i kartice vozača za digitalni tahograf u skladu s Prilogom I.B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85, očitavanje podataka te analizu i/ili prijenos nalaza u središnju bazu podataka radi analize,

– provjeru tahografskih listića,

– analizu i potvrdu digitalnog potpisa, kao i poseban softver za analizu brzinskog profila vozila prije pregleda njihovih uređaja za bilježenje.

(6) Ministarstvo će surađivati i razmjenjivati podatke prikupljene iz provjera s nadležnim tijelima drugih država.

(7) Republika Hrvatska će najmanje šest puta u godini poduzimati usmjerene provjere na cesti vozača i vozila iz područja primjene Uredbi (EEZ) br. 3820/85 i (EEZ) br. 3821/85. Takve se provjere trebaju poduzimati istodobno s nadležnim tijelima dviju ili više država članica Europske unije, svaka djelujući na svom teritoriju.

Sustav ocjene rizika

Članak 35.

(1) Ministarstvo će uvesti i osigurati korištenje sustava ocjene rizika za tvrtke, koji će se temeljiti na broju i težini povreda odredbi ovoga Zakona, Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća i Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85, koje je pojedina tvrtka počinila, i na informacijama o prekršajima dobivenim u suradnji s drugim državama.

(2) U svrhu ocjene rizika koristit će se kategorizacija prekršaja, sukladno njihovoj težini iz Priloga III. Direktive EZ 2009/5.

(3) Inspektori i policijski službenici dužni su tvrtke s visokom ocjenom rizika nadzirati redovitije i detaljnije.

Razmjena izvješća i informacija

Članak 36.

(1) Ministarstvo će svake dvije godine dostavljati Europskoj komisiji izvješće o provedbi odredbi o radnom vremenu i obveznim odmorima mobilnih radnika, navodeći stajališta poslodavaca i mobilnih radnika.

(2) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Europskoj komisiji najkasnije do 30. rujna, nakon dvogodišnjeg razdoblja na koje se izvješće odnosi.

(3) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati i korištenje iznimki sukladno odredbi članka 13. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća.

(4) Ministarstvo je dužno informacije o provjerama propisanim člancima 31. do 34. ovoga Zakona dostavljati Europskoj komisiji svake dvije godine na propisanom obrascu.

(5) Republika Hrvatska će razmjenjivati podatke, iskustva i znanja s ostalim državama članicama Europske unije.

Članak 38.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba – obrtnik:

- ako u vozilima, koja sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ili AETR-u moraju biti opremljena tahografom, nije ugrađen tahograf ili se ne koristi na propisani način (članak 3 stavak 1. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85),

- ako u novim vozilima koja se prvi put registriraju u Republici Hrvatskoj nakon 1. siječnja 2009., koja sukladno Uredbi Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ili AETR-u moraju biti opremljena tahografom, nije ugrađen tahograf u skladu s Prilogom 1B Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ili se ne koristi na propisani način (članak 13. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85),

- ako suprotno odredbi Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća produljenje tjednog radnog vremena na 60 sati dovodi do povrede obveze da prosječno radno vrijeme za četiri mjeseca ne smije prelaziti 48 sati (članak 5. stavak 2.),

- ako mobilni radnici protivno članku 6. ovoga Zakona u slučaju ukupnog radnog vremena između šest i devet sati ne uzmu obvezni odmor od najmanje 30 minuta nakon šest uzastopnih sati rada,

- ako mobilni radnici protivno članku 6. ovoga Zakona u slučaju ukupnog radnog vremena iznad devet sati ne uzmu obvezni odmor od najmanje 30 minuta nakon šest uzastopnih sati rada plus 15 minuta odmora prije kraja radnog dana,

- ako mobilni radnici protivno članku 6. ovoga Zakona podijele obvezne odmore u periode koji su kraći od 15 minuta,

- koji noćni rad mobilnih radnika određuje na način da njihovo ukupno radno vrijeme tijekom svakog 24-satnog razdoblja iznosi više od deset sati (članak 7.),

- ako ne postupi sukladno odredbi članka 9. ovoga Zakona,

- ako ugradi tahograf koji nije tipno odobren (članak 13. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 7.000,00 kn kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 3.000,00 kn kaznit će se i vozač za prekršaj iz stavka 1. podstavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 50.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 11.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba – obrtnik ako vozač u vozilu ne posjeduje dokumentaciju iz članka 10. ovoga Zakona i članka 15. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ili članka 12. Priloga AETR-a.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se i vozač za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 51.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 20.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba – obrtnik ako postupi suprotno zabrani iz članka 15. stavka 8. Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3821/85 ili AETR-a.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i vozač za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 52.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač:

– ako ne postupi sukladno odredbi članka 5. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 53.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik, ako:

– postupi suprotno odredbi članka 9. stavka 2. ovoga Zakona ili članka 11. stavka 2. točke a. Priloga AETR-a,

– postupi suprotno odredbi članka 10. stavka 1. Uredbe (EZ) br. 561/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ili članka 11. stavka 3. AETR-a,

– postupi suprotno odredbi članka 14. Uredbe Vijeća br. 3821/85 (EEZ) ili AETR-a,

– postupi suprotno odredbi članka 16. Uredbe Vijeća br. 3821/85 (EEZ) ili AETR-a.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.